

Pubertede Zihinsel Gelişim

Prof. Dr. Bedriye ÖNCÜ ÇETİNKAYA

Zihinsel gelişim

- **Soyut işlemler dönemi (formel operasyonel düşünme)**
 - **Mantıklı ve varsayımsal** (hipotetik) düşünme ve **soyutlama** becerisi
 - Bugünün ötesi, ideal dünya, gelecek, güncel gerçeklikten farklı durumları düşünmeye başlar
 - Dış dünya hakkındaki bilgileri artar
 - Olasılıklar üzerinde düşünebilir

Soyut işlemler dönemi (formel operasyonel düşünme)

- Çocukluk egosantritesi azalır, sosyal perspektif alabilir
 - Olaylara **başkalarının bakış açısından** bakıp, olaylara verecekleri **tepkileri önceden tahmin** edebilmeye başlar.
 - Diğer insanların **kendisinin** nasıl görüldüğü ve davrandığıyla kendisi kadar ilgili olduğunu varsayar.

- Zaman duygusu olgunlaşır
- Ölümün son olduğu farkındalığı
- Ahlaki gelişim
 - Ahlaki ilkelerin göreceliğini fark etmek
- Entellektüel ve estetik ilgiler geliştirme
- Politika, ideoloji, dinle ilgilenme
- Daha hızlı düşünebilme ve bilgi işleme sürecinde hızlanma

- Gelişim süreci her ergende farklı
 - Gelişim her alanda aynı anda değil; tutarsız
 - Riskli davranışları kontrol etme becerisi daha geç gelişir

- Dış görünüşüyle aşırı derecede ilgilidir.
- Kendisini sahnedeymiş gibi hissedebilir.
 - Öz farkındalığı artar
 - “Hayali izleyiciler”
 - Küçük utançları büyük bir travma gibi yaşayabilir.

- «Bana bir şey olmaz» Zarar görmeyeceğini düşünebilir
- Dünya üzerindeki önemini abartır
- Biricik ve çok farklı hisseder
- Hiç anlaşılmayacağına inanarak hayal kırıklığı, yalnızlık ve yabancılaşma yaşayabilir.

Erken ergenlikte ergen;

- Bedenindeki değişikliklerle aşırı ilgilenir
- Kendisini yaşıtlarıyla kıyaslar.

Gelişimin yaşıtlardan erken ya da geç olması →
uyum sorunu

➤ Gelişme geciktiğinde ruhsal gelişme de buna paralel olarak gecikir

➤ Statüsü belirsizleşir.

“Artık büyüdün”, “daha küçüksün